

Tapatumia ja talkoita

Jakso 3: Yhteisöllisyys

Vieraana: Heli Hjälmm, Pohjois-Karjalan Martat Martat,

Toimittaja ja käsikirjoittaja: Roosa Pirinen

Äänityöt: Miili Kupiainen

Musiikki: Time Flow. <https://www.fiftysounds.com>

Tekninen toteutus © & © Karelia ammattikorkeakoulu, Media-ala 2022

Vastaava tuottaja: pilvi.dufva@karelia.fi

Toteutettu osana Smart Event Managers - hanketta.

Musiikkia

00:00:15 Roosa Pirilä: Tervetuloa Tapatumia ja talkoita -podcastin pariin. Sarjassa käsittelemme vapaaehtoisuutta osana tapahtuman järjestämistä monista eri näkökulmista. Tapatumia ja talkoita -podcast on tuotettu osana Karelia ammattikorkeakoulun Smart Event Managers hanketta -Hanke sinun ja tapahtumasi kehittämiseksi. Toiminnan mahdollistaa Euroopan sosiaalirahastolta, Etelä-Savon ELY-keskukselta ja Karelia ammattikorkeakoululta saatu rahoitus.

Tässä jaksossa perehdymme tarkemmin yhteisöllisyyden teemaan. Miten järjestöjen ja tapahtumien välille voisi lisätä kommunikaatiota ja yhteistyötä? Miksi yhteisöllisyys on tärkeä osa vapaaehtoistoimintaa?

Minä olen Roosa Pirinen ja tänään meillä on vieraana Heli Hjälmm

Heli on Pohjois-karjalan Martat Ry:n toiminnanjohtaja. Ennen sitä hän on toiminut muun muassa maakuntaliiton hyvinvointityöryhmän puheenjohtajana sekä opettajana peruskoulussa lähes 25 vuotta. Tervetuloa Heli

Heli Hjälmm: Kiitos kutsusta.

Roosa Pirinen: Sä oot toiminut Pohjois-Karjalan Martat Ry:n toiminnanjohtajana vuodesta 2019 saakka. Mikä sai sinut hakeutumaan Pohjois-Karjalan Martat Ry:n toiminnanjohtajaksi?

00:01:34 Heli Hjälmm:

Tähän voisi pitkästi ja lyhyesti vastata, mutta ehkä se olen--- koston että opettajana olen tehnyt paljon ja pitkään erilaista työtä. Oon ollut myös opettajankoulutuslaitoksessa töissä ja sitten minä olen järjestöaktiivi ollut pienestä pitäen. Mä oon urheilijoiden kasvattama nuori nainen, joka osittain sen vuoksi lähti myös opettajan uralle. Tavallaan se järjestötyö ja vapaaehtoistyö on tullut sitä kautta mulle tutuksi. Ja sitten kun mä mietin, että mikä minusta tulisi isona, niin Marttojen toiminnan johtaminen tuntui tosi hyvältä

vaihtoehdolta kokeilla järjestössä toimimista ihan palkattuna henkilönä. Ja mä koen, että Marttojen toiminnassa on monia semmoisia hienoja arvoja, joita haluan viedä eteenpäin ja toteuttaa tässä yhteiskunnassa ja maailmassa ja ajassa.

00:02:31 Roosa Pirilä: Haluaisitko sä kertoa vähän, että mitkä on nää arvot, mitkä sua puhuttelee?

00:02:36 Heli Hjälmm: Mun mielestä Martoilla monet asiat. Tää yhdenvertaisuus ja yhteisöllisyys ja tämmöinen käsillä tekeminen ja sen yhteisen hyvän arjen parantaminen, joka meillä on semmoinen iso teema, että hyvä arki, parempi maailma. Mun mielestä se kattaa aika paljon asioita ja nimenomaan, että siinä on ajatuksena se, että yritetään tehdä sitä hyvää arkea, niin omaan perheille ja tänä päivänä se perhe ymmärretään hyvin monella tavalla.

00:03:09 Roosa Pirilä: Minkälaista on ollut työtoiminnan johtajana? Mitä esimerkiksi sun työtehtäviin kuuluu?

00:03:17 Heli Hjälmm: Toiminnanjohtajan työtehtävät. .. Tuntuu, että se on semmoinen lista, jonka sivumäärä ei riitä, että siihen itse asiassa kuuluu ihan kaikenlaista työtä, mutta pitkälti se on sen järjestön toiminnan ohjaamista strategian mukaisesti. Ja tuota se, että on niin niille meidän yhdistyksille, joita Pohjois-Karjalassa on kuitenkin tällä hetkellä 101. Ja yksi yhdistystä niin tavallaan organisoimassa ja ohjailemassa niiden toimintaa. Mutta tietysti se, että meillä tuossa Martta-keskuksessa Koskikadulla on keskittynyt se kotitalousneuvonta, mitä me annetaan ja siellä mulla on työntekijöitä 8-12. Ja pitkälti heidän kanssaan sitten myös tämän työn eteenpäin vieminen ja suunnittelu ja toteuttaminen on vahvasti sitä toiminnanjohtajan työtä. Mun pitää vielä muistaa se kertoa, että meidän Pohjois-karjalan Marttojen omistama on myös Pohjoismaan Martta palvelut Oy ja se tarjoaa kotipalvelua ympäri vuoden asiakkaille koteihin. Ja sen lisäksi meillä on kesäisin tuossa Joensuun torilla toimiva Martta-kahvio, joka varmasti on monelle kesän vieraalle ja joensuulaisille tuttu paikka.

00:04:34 Roosa Pirilä: Onko näissä niin kun esim. Martta kahviossa ja näissä muissa vapaaehtoiset? Onko siellä vapaaehtoisia tekemässä työtä vai onko he palkattuja henkilöitä vai onko molempia?

Heli Hjälmm: Joo. Marttakahvilan yhteydessä on meillä piirakkapaja, joka tänä kesänä täyttää 30 vuotta. Ja nimenomaan tää piirakkapaja pyörii täysin oikeastaan vapaaehtoisten voimin. Kahvion puolella meillä on nuoria kesätyöntekijöitä aina semmoinen 12 kappaletta suunnilleen kesäisin ja sitten joka päivä meillä tulee marttoja ympäri maakuntaa tekemään karjalan piirakoita siihen torille. Se on aika näkyvä osa sitä vapaaehtoistyötä mitä Martat tekee nimenomaan tässä Joensuun keskustassa. Mutta toki ympäri maakuntaa Marttayhdistyksellä on niitä omia vapaaehtoistoiminnan muotoja.

00:05:27 Roosa Pirilä: Mä kävin vähän tsekkailemassa Marttojen nettisivuja tätä aihetta sivuten, että miten yhteisöllisyys näkyy Marttojen markkinoinnissa. Ainakin sieltä nettisivuilta paistaa kyllä semmoinen yhteenkuuluvuuden tunne. Esimerkiksi se

ensimmäinen lause mihin mä törmäsin oli, että oletko sinäkin yksi meistä ja sitten siinä taustalla on kuvaa nuoresta nuorista ja vanhemmista henkilöistä koostuvasta porukasta. Heillä on semmoinen hyvä yhteys meininki siinä. Ja sitten kun vähän selasin nettisivua alaspäin niin siellä on semmoinen "Martta ja lähellä sinua" -osio. Siinä on Suomen kartta ja sitten me päästään tarkastelemaan Marttojen toimintaa lähialueella kunnittain että missä on linkkilista toimintaan. Ainakin mulle tuli semmoinen kuva, että Marttojen toimintaan olisi todella matala kynnyks lähteä mukaan ja tietoa on tosi hyvin saatavilla, että kuka tahansa voi lähteä mukaan ja helposti. Mitä mieltä oot Heli tästä, että onko sun mielestä Marttojen toimintaa helppo ja matala kynnyks lähteä mukaan?

Heli Hjälml: Toivoisin todellakin, että se olisi sitä. Tiedän että me jokainen teemme itse niitä rajoja itsellemme, mutta toivoisin että Marttojen toimintaan mukaan tuleminen olisi mahdollisimman helppoa. Mun mielestä meillä on myös hauska semmoinen lause, että "olen juuri sellainen Martta kun olet ". Elikä tuota se juurikin. Tänä päivänä Martta voi olla ihan kuka tahansa ja sitä marttailua voi harrastaa juuri sillä tavalla, mikä tuntuu itselle ominaisuudet. On niitä ihmisiä, jotka haluaa tulla nimenomaan siihen vapaaehtoistoimintaan. On niitä, jotka haluaa käydä meidän ruokakursseja. Ja on niitä, jotka haluaa siellä Martta-yhdistyksessä tehdä niitä käsitöitä. Kyllä on niitä Marttoja, jotka haluaa yhdistyksessä järjestämässä yhteisiä kulttuuririentoja. Tavallaan marttailun alle menee hyvin paljon erilaista toimintaa ja toivoisin, että sieltä jokainen nappaisi sitten itselleen sen mukavan kyllä.

00:07:27 Roosa Pirilä: Osaatko kuvailla, millä tavalla yleensä uusi ihminen tulee mukaan toimintaan? Mistähän saa tietoa millä tavalla hän hakeutuu siihen.

00:07:36 Heli Hjälml: Marttaliiton on tuottanut kampanjoita, missä kerrotaan toiminnasta ja toivotetaan uusia Marttoja tervetulleeksi toimintaa. Ja tietysti minä yritän tän kanssa kaikissa meidän tapahtumissa kertoa, että tällaiset on Pohjois-karjalan Martat. Tätä tämmöisiä yhdistyksiä meillä on ja tervetuloa. Ja esimerkiksi nyt elokuussa kun Joen yö on, niin siellä taas jälleen kerran kerron. Sanotaan, että Joensuun alueella on esimerkiksi tämmöisiä Marttayhdistyksiä ja niihin voi liittyä. Mutta tietysti voisi ajatellaan tätä ihmisen elinkaarta. Niin mä väitän, että meillä on tiettyjä hetkiä, milloin on helpompi liittyä Marttoihin, kun joskus toisten. Se voi olla esimerkiksi siinä vaiheessa kun on jäämässä eläkkeelle ja vapautuu yllättäen sitä aikaa harrastuksille. Silloin moni löytää sen marttailun. Ja kyllä mä väitän, että aika iso merkitys on aina sillä, että tunnet jonkun martan, joka houkuttelee vähän sinua niinku mukaan toimintaan.

00:08:36 Roosa Pirilä: Se olikin mun seuraava kysymys, mikä mun kiinnostaa. Ketkä yleensä lähtee mukaan toimintaan, että onko ne yleensä vähän vanhempaa porukkaa just kun eläkkeellä enemmän aikaa? Onko nuoria miehiä ja naisia? Onko vähän jotain tiettyä ihmistä porukkaa kuka lähtee mukaan vai onko se ihan semmoista että kaikki.

00:08:57 Heli Hjälml: Jyllähän se marttojen keski-ikä on siellä yli kuudenkymmenen. Mutta me toivotaan, että myös nuoremmat lähtisi mukaan ja meillähän tehtiin tässä semmoinen uudistus, että kaikki alle 20 voivat maksutta liittyä Marttoihin. Mä toivoisin

omalla tavalla, että se innostaisi kokeilemaan smarttailua. Ja kun me Joensuussa ollaan tällainen opiskelija- ja yliopistokaupunki, niin kyllä mulla on kova tavoite on, että me saataisiin nuoria mukaan. Esimerkiksi tuolla yliopistolla, jossa on kotitaloustieteen opiskelijoita, niin me kyllä käydään marttoina kertomassa siellä, että mitä Joensuu tarjoaa ja Pohjolan Martat harrastustoiminnan puolesta. Ja tietysti se, että kotitalousopettaja Martta-järjestö on myös yksi työllistymisen paikka.

00:09:47 Roosa Pirilä: Mä tein myös vähän tutkimusta Marttoista. Martta-järjestön jäseniä eli Marttoja oli vuonna 2017 noin 46 000 ja paikallista toimintaa järjestävien Martta-yhdistyksiä ja toimintaryhmiä oli vuonna 2017 noin 1200. Eli Martat on todella suuri ja Suomessa laajalle levittäytynyt yhteisö. Miten Marttoista on tullut niin suuri ja yhteisöllinen järjestö?

Heli Hjälml: Martoilla ensinnäkin on pitkät perinteet. Silloin 123 vuotta, kun tätä Martta-järjestöä perustettiin, niin kyllähän se lähti siitä, että suomalaisten elinoloja piti parantaa. Ja se lähti hyvin voimallisesti naisten toimijoiden, naisten aikaansaamana levittäytymään ympäri tuota Suomea. Todellakin viikko siitä kun järjestö oli perustettu Helsingissä, niin täällä Pohjois-Karjalassa esimerkiksi ensimmäiset yhdistykset perustettiin. Se on pitkäaikaista työtä ja sen vaikuttavuus näkyy tänäkin päivänä. Se on totta, että jäsenmäärät on jonkin verran laskenut, mutta se on ehkä yleinen trendi kaiken kaikkiaan järjestössä kuin järjestössä. Ihmisten vapaa ajansta on useampi asia kilpailemassa ja esimerkiksi työelämä on nykyisin aika vaativaa. Ehkä sitten niitä harrastuksia ja siitä mihin vapaaehtoisena lähdetään mukaan, niin mietitään tarkemmin. Ja tietysti tässä pitää muistaa myös 2 vuotta Koronaa. Se näkyi järjestön kun järjestön jäsenmäärässä, mutta toivotaan että tilanne muuttuu.

00:11:30 Roosa Pirilä: Tosiaan Martat oli perustettu jo vuonna 1899 ja se on säilynyt elinvoimaisena vuosien varrella. Miten se on saatu pysymään läpi vuosikymmenten? Onko ne just ne arvot?

00:11:47 Heli Hjälml: Varmasti ne arvot, mutta sitten myös se, että Martat on onnistut uudistumaan ja tietyllä tavalla sen hetken tarpeista. Tai se neuvonta, mitä esimerkiksi annetaan, niin siitä on löydetty se semmoinen tärkeä asia, joka on sillä hetkellä puhutellut ihmisiä. Näin mä ajattelen. Se on ehkä tän järjestön selviytymisstrategian paras syy, että pysyä kiinnostavana sukupolvesta toiseen. Kyllä ja se, että on tarjota erilaisia asioita, vaikka sieltä löytyy ne pääteemat kullekin toimintavuodelle, niin silti monipuolisesti yritetään sitä tarjontaa ajatella. Sitten otetaan todellakin huomioon niin niin lapsiperheet kuin ikäihmiset ihan samalla tavalla sukupuolesta taustasta riippumatta ihmiset. Kyllähän meillä hyvin paljon tänä päivänä on myös miehiä mukana tuota toiminnassa.

00:12:55 Roosa Pirilä: Osaisitko sä kuvailla että mitkä on Marttojen vetovoimatekijät? Mitkä vetää porukkaa eniten mukaan toimintaan?

00:13:06 Heli Hjälml: Mä luulen, että meidän aihepiirit on semmoisia, että ne puhuttelee siinä arjessa. Onpa se sitten ruoanlaittoa tai puutarhanhoitoa tai sienestämistä tai kodin puhtaanapitoa. No tavallaan semmoisia asioita, jotka koskettaa meitä kaikkia. Sitten, että

niissä voi tietyllä tavalla viisastua ja pätevoityä, se on aina hyvä juttu. Ja tietysti se, että se yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen. Aa että yhdessä on mukava. Tehdään kivoja asioita. Ne on mun mielestä tärkeitä, mutta kyllä mä vielä ehkä kaikkein eniten noston sen ruoan, koska ruoan ympärillä meillä kaikilla on...Jos me mietitään, niin me vietämme niitä mukavia hetkiä. Se, että tutustutaan johonkin ruokakulttuuriin ja tehdään yksi ruoka ja maistellaan ja istutaan alas ja syödään, vaihdetaan ajatuksia sen ympäriltä. Niin kyllähän ne on aina niitä mukavia hetkiä kyllä.

00:14:13 Roosa Pirilä: Filosofia ja tutkija Frank Martelalla oli mielenkiintoista sisältöä tähän yhteisöllisyys teemaan liittyen. Tässä on pieni pätkä Frankin tekstistä itseohjautuvuus teoria eli onnellisen elämän 3 keskeistä tekijää. Siinä tekstissä käsitellään Edward Decin ja Richard Ryanin kehittämää itseohjautuvuus teoriaa. Tämän teorian mukaan ihmisellä on 3 psykologista perustarvetta: omaehtoisuus, kyvykkyys ja yhteisöllisyys. Ihmisen hyvinvointi on vahvasti kytköksissä ympärillä oleviin ihmisiin. Kun koemme olevamme osa kannustavaa, turvallista ja lämminhenkistä yhteisöä, olemme parhaimmillamme myös esimerkiksi työntekijöinä. Nämä 3 psykologista perustarvetta ovat keskeisiä myös motivaatiolle, joten työntekijöiden innostaminen parhaaseen suoritukseen edellyttää sellaisen työympäristön tarjoamista, jossa he saavat toimia omaehtoisesti. Pääsevät toteuttamaan kykyjään ja ovat osa toimivaa työympäristöä. Mitä ajatuksia tää herättää sinussa, allekirjoitatko?

00:15:18 Heli Hjälmi: Tämän tekstin pointin kyllä hyvin pitkälti, että se omaehtoisuus ja yhteisöllisyys ja se, että semmoinen minä-pystyvyys, -kyvykkyys, omien taitojen ehdoilla meneminen. Mutta sitten tavallaan myös niiden kartoittaminen, niin se on tärkeitä ja se jos mikään marshallissa toteutuu. Niin kyllähän se yhteisö tavallaan myös vahvistaa sitä sun tunnetta siitä, että minä tein hyvin. Minä pystyn tähän ja tää mitä mä teen, on tärkeitä. Toki itselläkin voi olla se fiilis, että tää mitä mä teen niin oon hyväksi muille ja tää on tärkeitä mutta se yhteisö yleensä varmasti vielä parantaa sitä tunnetta siitä. Miten tärkeäksi sä koet tämän yhteisöllisyyden osana vapaaehtoisjärjestö toimintaa ylipäätään, mutta esimerkiksi Martoissa tosi tärkeäksi. Tässä on vähän semmoinen paradoksi, että niin paljon kun me siitä yhteisöllisyydestä puhutaan, ja esimerkiksi täällä Pohjois-Karjalassa meillä on paljon yhdistyksiä ja järjestöihin ja joihin liittyä tulla mukaan niin silti yksinäisyys lisääntyy koko ajan. Tietysti jokainen ihminen kokee se omalla tavallaan, mutta sitä mä oon just miettinyt. Minkä takia meillä on niin paljon sitä yksinäisyyttä, kun meillä kuitenkin on niin paljon järjestöjä, yhdistyksiä, joihin voisi lähteä mukaan ja sitä kynnystä on yritetty madaltaa

00:16:44 Roosa Pirilä: Totta, että ehkä tässä kuitenkin tarvitaan enemmän vielä sitä toisen ihmisen houkuttelua. Entä oletko huomannut semmoista piirrettä tai tilannetta, että puuttuisi se yhteisöllisyys jostain järjestöstä tai tapahtumasta tai jostain. Miten se vaikuttaa siihen järjestö tai tapahtuma toimintaan?

Heli Hjälmi: Jos me ajatellaan yksittäisiä yhdistyksiä, niin totta kai. Jos me ajatellaan, että meillä on tällä hetkellä Pohjois-Karjalassa esimerkiksi Martta-yhdistyksiä 101, niin on joka vuosi niitä yhdistyksiä, jotka lakkauttaa toimintansa. Kun kysyy, että minkä takia te olette

päätymässä tähän ratkaisuun, niin monta kertaahan on se, että toimijoiden joukko on kutistunut hyvin pieneksi. Tai se, että yhdistys on voinut olla monia kymmeniä vuosia toiminnassa ja nyt ollaan niin ikääntyneitä, että ei enää jakseta, koska yhdistystoiminnassa kuitenkin on se tietty protokolla ja yhdistyssäännöt, joiden mukaan toimitaan. Saatetaan pienetkin tämmöiset hallinnolliset jutut kokea vaikeaksi ja väsyttäväksi. Ja silloin päädytään siihen, että yhdistys lakkaa ja sitä kautta se toiminta lakkaa. Ja se yhteisöllisyys on sieltä todellakin silloin hävinnyt, koska niiltä jatkajia sille toiminnalle ei ole ollut.

00:18:06 Roosa Pirilä: Joo, ja kuten puhuttiin aiemmin, niin korona-aika on ollut kaikille raskasta tässä parin vuoden. Niin miten pitää yhteisöllisyydestä kiinni tilanteesta huolimatta. Se tilanne voi olla tietenkin mikä tahansa muukin kun Korona, mutta se on nyt todella semmoinen raju ja hyvä esimerkki siitä, että miten vaikeata varmasti on ollut yrittää pitää sitten niistä joukoissa kiinni. Miten esimerkiksi Martat toimi tässä tilanteessa?

Heli Hjälmi: No kieltämättä silloin kun Korona tuli päälle ja tuli totaalinen toiminnan lopettaminen ikään kuin. Siinä mietittiin hetken, että kuinka me tavoitetaan meidän järjestön jäsenet ja ylipäänsä kuinka me sitä kotitalousneuvontaa viedään eteenpäin. Ja sitten kuitenkin päädyimme siihen, että hanskoja ei heitetä tiskiinkin vaan sitten otettiin tää etäneuvontaa käyttöön. Elikkä meillä esimerkiksi alettiin tehdä podcasteja ja sitten meillä on myös ollut netin kautta Martta livet. On meillä kerran kuukaudessa ja niiden kautta. Mutta aina viestitetään jäsenistölle uusimmista asioista. Vinkataan sinne kotiin arkeen kaikennäköisiä kivoja juttuja ja tietysti toiminnanjohtajana yritti sitten kuitenkin kiertää tätä piiriä ympäri. Ja jos onnistui tämmöiset tapaamiset ihan livenä tilaa oli kyllin paljon ja turvallisesti pystyttiin järjestämään. se oli aina parempi, mutta sitten todellakin Teamsin kautta meillä oli kaikennäköisiä koulutuksia ja sillä tavalla yritettiin pitää henkeä yllä. Ja tietysti muistettiin jäsenistöä tiedottein ja näin. Mutta kyllä se oman haasteensa sille toiminnalle on tuonut ja voin sanoa, että kaikessa varmasti parhaansa yritti tehdä ja silti se on näkynyt tässä meidän toiminnassa. Nyt vaan yritetään päästä eteenpäin.

00:20:09 Roosa Pirilä: Ja nyt olette palannut normaaliin. Onko teillä edelleenkin tämmöisiä etätö juttuja vai oletteko ole siirtynyt ihan takaisin täysin siihen samaan vanhaan eli live tapaamisiin?

00:20:20 Heli Hjälmi: Alueellisissa tapahtumissa ja yhdistyksessä varmasti nyt ne livet on ne mitä hyödynnetään ja kesäaika on tosi ihana kaikennäköisille tapahtumille Se on varmasti on totta. Mutta sitten kun ajattelee, että me ollaan Pohjois-Karjalan piirissä, nämä välimatkat on aika pitkiä. Kyllähän tästä Koronasta pitää positiivisena asiana ottaa se, että me otettiin käyttöön tätä nettiämaailmaa ja tehtiin se digiloikka yhdistyksissäkkin. Elikkä koulutuksia ja näitä verkkokursseja varmaan jatkossakin hyödynnetään. Mutta että eihän kasvokkain tapaamista ikinä mikään korvaa. Pitää vaan osata pitää sopivasti molempia.

Roosa Pirilä: Ja voisikohan olla, että esimerkiksi nuoremmat ihmiset saattaisi vielä matalammalla kynnyksellä osallistua johonkin etäliveen. Käydä vähän tsekkailemassa sitä toimintaa. Ja sitten uskaltaa tulla niin kun live tapaamiseen. Miten paljon niissä liveissä kävi sitten porukkaa? Oliko siellä paljon porukkaa?

00:21:22 Heli Hjälml: Siellä oli tosi paljon. Jos katsoo meidän Instaa ja Facebookia ja meidän Martta -livejä ja niitä podcasteja, niin kyllähän meillä siis ihan huikaita kävijämääriä niissä on. Nyt just mietin, että uskallanko edes heittää tähän, kun en tarkastanut tuota. Mutta kyllä me ajatellaan näin, että me ollaan tavoitettu kyllä ihmisiä joo. Mutta varmasti on niitäkin joille vielä tää tällainen välineistö on vierasta, jotka eivät sitä podcastia löydä kuunneltavakseen tai joille se Martta-liven kuuntelu tai näkeminen sieltä Facebook sivujen kautta on vierasta. Mutta koko ajan me olemme parempia näiden digilaitteiden ja nettimaailman käytössä.

00:22:11 Roosa Pirilä: Ja Martathan on ollut osallisena monessa tapahtumassa ja tekee paljon yhteistyötä eri tapahtumia ja järjestöjen kanssa. Niin minkälaista yhteistyötä Martat tekee tapahtumiin liittyen esimerkiksi täällä Pohjois-Karjalassa?

00:22:25 Heli Hjälml: Yritän tässä nyt tältä keväältä esimerkiksi mieltä, niin viimeisin oli tuo viime viikolla ilosaarirock, jota vietettiin täällä Joensuussa. Me oltiin---Joensuun kaupungin kanssa tehtiin yhteistyötä ja oltiin rockvieraita vastassa juna- asemalla piirakoiden kanssa. Jaettiin 600 piirakkaa siellä. Se oli tietysti tällainen oikein hyvänmielen tapatus. Yllätimme junasta asemalaiturille laskautuvat varsin mukavalla tavalla. Ja sitten esimerkiksi Erämessut oli tässä. Olemme siellä kertomassa järjestötoiminnassa. Ja sitten ehkä nyt tämän hetken tällainen tärkeä aihe on tämä varautuminen. Niin meillä oli luento ja varautumisesta siellä Erämessujen yhteydessä. Nää on tällaisia tapahtumia, missä me ollaan mukana, mutta sitten me tehdään tosi paljon yhteistyötä erilaisten yhdistysten ja järjestöjen kanssa. Siis ihan hanketyötä. Mikä ei ehkä sitten tavallaan ole kaikkien tiedossa. Mutta me tiedämme, että me teemme esimerkiksi Pohjois-Karjalan kansanterveyden kanssa yhteistyötä tai jonkun oppilaitoksen kanssa yhteistyötä kyllä.

Roosa Pirilä: Joo, mä olin yleisönä Heavy Metal Knitting -tapahtumassa ja sieltä bongasinkin sinut kun kävit puhumassa. Tai se ole ennen sitä HMK. Mutta tuommosta puhujan työtä.

00:23:53 Heli Hjälml: Knit and love and peace

00:23:57 Roosa Pirilä: Miten tärkeätä sun mielestä on tehdä yhteistyötä muidenkin kuin sen oman järjestön toimijoiden kanssa?

00:24:05 Heli Hjälml: Mun mielestä yhteistyössä on aina se voima, että totta kai on tärkeätä omat rivit pitää kasassa ja ohjata niiden toimintaa. Mutta kyllä se on asiassa kun asiassa, että yhdessä ollaan enemmän ja varsinkin kun näkee, että meillä on yhteisiä tavoitteita. Niin minkä takia me ei tehtäisi yhteistyötä. Koen, että se on kauhean tärkeätä ja sitä pitäisi osata hyvin monella tasolla. Mutta kyllä me Martat ollaan ymmärretty se. Meillä on monia

hyviä yhteistyökumppaneita. On ne sitten muita järjestöjä tai esimerkiksi oppilaitoksia ja miksi ei yrityksiäkin kyllä.

00:24:46 Roosa Pirilä: Minkälaisia positiivisia vaikutuksia sun mielestä tällaisella yhteistyöllä on?

Heli Hjälml: Ylipäänsä se, että tekee yhteistyötä toisen kanssa ja tutustuu sen toisen toimintaympäristöön, niin sehän on aina tämmöinen rikastuttava tekijä. Mutta se että minun vahvuus ja sinun vahvuus yhteen laitettuna. Niin voi saada aikaan vielä jotakin aivan uutta. Ja just se, että tavallaan se, että minuun tekemisestä saattaa olla juuri vain ne Martat tietoisia, mutta kun minä otan siihen sen yhteistyökumppanin. Niin tavallaan me myös siinä laajennamme sitä tietoisuutta meidän molempien toiminnasta ja tekemisestä. Tätä on tavallaan myös brändäämistä omalla tavallaan.

Roosa Pirilä: mä oon ihan samaa mieltä tuosta, että jotenkin ehkä nykyään tuntuu, että on vähän vaikea löytää myöskin tekijöitä omalle järjestölle. Tietysti, että puuttuu niitä ihmisiä. Niin että jos tekee yhteistyötä, sitten muiden järjestöjen ja yhdistysten kanssa, että sieltä voi löytyä lisää tietoa, heiltä voi löytyä neuvoja, että miten saada lisää ihmisiä tai sieltä voi löytyä jopa tekijöitä. Jos kiinnostaakin sitten lähteä myös siihen toiseenkin toimintaan mukaan. Jotenkin mun mielestä se olisi tosi tärkeitä tehdä yhteistyötä myös muidenkin kuin oman järjestöjen toimijoiden kanssa. Miten sä lähtisit sitten rakentamaan tämmöistä yhteistyötä?

00:26:12 Heli Hjälml: No kyllä sinne yhteistyössä niin tietysti tunnusteluja aina pitää tehdä puolin ja toisin. Mutta kyllä mä koen, että tämmöiset yhteiset järjestöjen tapaamiset on tärkeitä. Ja sitten rohkeasti myös yhteydenotot semmoiseen yhdistykseen tai tahoon, jonka kokee, että sillä on jonkinäköistä samaa tekemistä tai että siinä voisi olla sitä vaihtoa. Pakko kertoa viime kesältä. Taito Pohjois-Karjalan kanssa tehtiin yhteistyötä elikkä tuossa Taitokorttelissa oli Rakas ryijy -näyttely. Ja ne ryijyt oli Marttojen ryijyjä ja niihin oli kerätty sitten nämä tarinat niiden ympäriltä. Tässä mun mielestä esimerkiksi oli oiva esimerkki siitä, että me löydettiin tavallaan toisemme ja tiedettiin, että että teillä on tilaa, että teillä on ryijyt jatällä tavalla saadaan tämmöinen kiva kesätapahtuma, mistä molemmat hyötyy. Ja tosissaan niin ne käsityöt on molemmille tahoille tärkeitä. Plus se, että todellakin siihen kesään saatiin tämmöinen pieni tapahtuma, joka sitten yllättävän paljon kuitenkin keräsin niitä katsojia ja se oli tosi mukava.

00:27:21 Roosa Pirilä: Joo kyllä itsekin oon huomannut tässä opiskelujeni aikana ja kesätyötä tehdessä, että kun vaan ottaa ihmisiin yhteyttä, niin silloin niitä yhteistyötä syntyy, että se vaatii vaan sen, että on rohkea laittaa viestiä ja ihmisiähän me kaikki ollaan. Ettei tarvitse pelätä sitä yhteydenottamista.

00:27:41 Heli Hjälml: Toi oli hyvä, kun sä sanoit että se semmoinen rohkeus ja luovat ideat. Niihin pitäisi osata napata kiinni ja uskaltaa tuoda ne tosiaan ensimmäisenä ilmi, että ei tiedä tehdä yhteistyötä, eikä lähteä mukaan, jos ei kukaan niistä uskalla kertoa.

00:28:00 Roosa Pirilä: Nykyään varsinkin koronan jälkeen on ehkä vaikea löytää vapaaehtoisia. Myöskin saada heitä sitoutettua toimintaan, että vapaaehtoisuus on ehkä tullut vähän semmoiseksi keikkamaiseksi. Niin olisiko sulla jotain neuvoja heittää, että miten saada vapaaehtoisesti palaamaan esimerkiksi seuraavana vuonna tapahtumaan pariin tai miten saada sitoutettua vapaaehtoiset siihen toimintaan?

00:28:24 Heli Hjälmm: No tuo onkin aika vaikea kysymys, mutta mä niinku ajattelen näin, että että Kaiken A ja O on se, että semmoista omaehtoista. Ja nimenomaan, että sä voit olla siellä omalla tavallasi sen Martta. Eliikä, jos sinua kiinnostaa enemmän pop up - tapahtumat, niin onhan sekin parempi kuin se, ettei ole ollenkaan mukana. Että tavallaan antaa ihmisille mahdollisuuksia. Ja se, että saa jonkun lähtemään vapaaehtoiseksi eka kerran niin, että se toistuisi, niin totta kai siitä pitää tehdä miellyttävää juttua. Eliikä se, että siellä on se hyvä henki ja siellä tehdään yhdessä yhteisiä asioita ja että siellä neuvotaan nättisti. Mitä tässä nyt tapahtuu ja se tehdään mahdollisimman positiiviseksi kokemukseksi. Se sitten varmasti innostaa lähtemään toisenkin kerran ja se pyytäminen. Mä en tiedä. Meidän pitäisi ehkä paremmin osata houkutella ja kysyä ihmisiä mukaan.

00:29:20 Roosa Pirilä: Joo. Ja itsekin mietin, että tavallaan osallistua omalla tavalla. Varsinkin ehkä itse, ja varmasti moni muukin on semmoinen ihminen, joka tykkää viettää paljon aikaa tietokoneella Jos pystyisi tavallaan etänäkin tekemään vapaaehtoistyötä, vaikka graafista suunnittelua tai jotain tällaista. Se mahdollisuus kaikille tehdä just sillä omalla tyylillä vapaaehtoistyötä, niin se on varmasti todella tärkeä. Ja sillä saataisiin sitoutettua ihmisiä ja saataisiin erilaisia ihmisiä toimintaan j

00:29:54 Heli Hjälmm: Totta kai se on ihan erilaista lupautua mukaan, jos on esimerkiksi työelämästä jo pois tieltä, kalenteri on tietyllä tavalla vapaa, kun taas sitten semmoinen perheenäiti, jolla on 3 lasta ja sen oman työn lisäksi haluaa harrastaa jotakin, niin siinä ehkä voi ajatella että se semmoinen säännöllinen talkoisiin osallistuminen ei niin kauheasti sitten kiinnosta. Mutta että se, että tietää, että joku tapahtuma on tulossa kesässä, joku syksyissä ja sitten niissä on esimerkiksi mukana. Niin se on hieno homma kuitenkin.

00:30:28 Roosa Pirilä:: joo ihan totta. Mun mielestä tässä on ollut tosi hyvä keskustelua. Siinäpä oli mun kysymykset sitten tältä erää. Kiitos tosi paljon Heli, kun tulit vieraaksi ja kuulijoille todella hyvää päivänjatkoa, kiitos.

Smart Event Managers -hankkeen toiminnan mahdollistaa Euroopan sosiaalirahastolta, Etelä-Savon ELY-keskukselta ja Karelia-ammattikorkeakoululta saatu rahoitus. Hankkeen kesto on 1.5.2021-30.8.2023

